

DRŽAVNO TOZIŠTVO
Pošto 16. IX. 1931
krat, prilog.

Postni plačana v gotovini

DOMOLJUB

Š I L V. 37.

V L I U B L J A N I D N E 16 S E P T E M B R A 1931

L E I O 44

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročilna reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani

Novi volivni zakon

Dne 12. septembra je vlada razglasila zakon, na podlagi katerega bomo pri bodočih volitvah, kadar bodo, volili poslance v narodno skupščino. Novi zakon se v marsičem razlikuje od starega, po katerem smo volili pred 6. januarjem. Naj navedemo nekaj najvažnejših določil iz novega zakona.

Kroglice in skrinjice so odpravljene.

Teh po novem zakonu ne bo več. Sedaj se bodo vršile volitve z občin, direktnim javnim glasovanjem. To se pravi: vsak volivec, ki je vpisan v volivni imenik, bo prišel pred volivno komisijo, bo povedal, kdo je in na glas povedal ime nosilca liste in ime okrajnega kandidata, za katerega bo oddal svoj glas. Komisija bo nato volivčev glas pripisala dotičnemu kandidatu.

Koliko poslancev bomo volili?

Vseh državnih poslancev bo nad 305. V naši banovini jih bomo volili 25. Savska banovina jih bo imela 58, primorska 20, drinska 37, vrbaška 22, zetska 20, dunavska 51, moravska 32, vardarska 37, Belgrad 3, Zagreb 2, Ljubljana in Sarajevo po 1. Izvoljeni so tudi nosilci kandidatnih list, ki bodo dobile nad 50.000 glasov.

Kandidatne liste.

Bivših strank novi zakon ne pozna in ne prizna. Te sploh ne morejo postaviti

kandidatnih list. Kandidatno listo je treba postaviti za vso državo. Nosilec take državne liste mora dobiti zase po 60 podpisov volivnih upravičencev iz vsakega okrajnega glavarstva v državi. Nosilec državne liste postavi potem v vsakem okrajnem glavarstvu po enega ali več svojih kandidatov. Vsak okrajni kandidat mora na svojo listo dobiti v svojem okraju 200 podpisov volivnih upravičencev. Državnih kandidatnih list je lahko več, lahko pa tudi samo ena, pa se vseeno vrše volitve

Koliko poslancev bodo dobile posamezne liste?

Lista, ki bo dobila največ glasov v državi (relativno večino), bo dobila dve tretjini vseh poslancev, t. j. nad 200. Ostalo tretjino si bodo razdelele druge liste po številu svojih volivcev. Če bi pa kaka lista dobila nad polovico vseh glasov (absolutno večino), dobi ta dve tretjini in še od tretjega dela število poslancev, ki ji pripada po razmerju z drugimi listami (še okrog 50 poslancev).

Volitve so svobodne.

Vsak volivec se lahko volitev udeleži ali pa ne. Po zakonu je prepovedan vsak pritisk na svobodno voljo volivcev.

Opomba: Popolno besedilo volivnega zakona je bilo objavljeno v »Slovencu« št. 207 z dne 13. septembra.

Popravki (reklamacije) volivnih imenikov

Kakor sestava volivnih imenikov, ravno tako je važna tudi reklamacija ali popravek imenikov. Ker je volivni zakon že objavljen, je čas za reklamacije v smislu § 25. zakona o volivnih imenikih zelo kratko odmerjen, samo tri dni potem ko so imeniki prišli potrjeni nazaj od okraj. sodišča. Zato je treba natanko poznati vse zakonite predpise in že sedaj pripraviti vse potrebno za reklamacije, da bo stvar šla hitro izpod rok in da ne bo toliko napak, kakor se to navadno dogaja ravno pri reklamacijah.

Kako se vrši popravek?

1. Popravek volivnega imenika se zahteva neposredno pismeno ali ustno od občinskega odbora ali okrajnega (sreskega) sodišča, vendar od okrajnega sodišča

samo pismeno. Ustna zahteva se mora za beležiti v zapisnik.

2. Z zahtevo po popravku je treba predložiti dokazila. Za dokazila služijo lahko samo javni dokumenti: a) (za starost 21 let) krstni list ali krstni izpisek, šolsko spričevalo, vojaški dokument, pa tudi poselska oziroma delavska knjižica; b) (za državljanstvo) domovnica ali domovinski list, pa tudi potrdilo od pristojnega političnega oblastva, opcijska listina ali delavska oziroma poselska knjižica; c) potrdilo od občine o bivanju v občini.

Če stranka to zahteva, mora občinski urad, oziroma sodišče izdati potrdilo o zahtevi po popravku.

3. Občinska reklamacijska komisija, sestojča iz župana in dveh odbornikov, ki jih izvoli občinski svet, mora o vsaki rekla-

maciji v roku 5 dni sprejeti sklep, ter ga izročiti prizadetim osebam s pismenim potrdilom o sprejemu.

4. Kdor je bil odbit, n. pr. ker ni predložil potrebnih dokazil, lahko ponovno zahteva popravek, če rok za reklamacije še ni potekel. Za letošnje volitve bo vsaka ponovna reklamacija nemogoča, ker je določen čisto kratek rok, samo tri dni. Zato se morajo reklamacije že takoj prvikrat izvršiti z največjo vestnostjo.

5. Vsak svoj sklep glede reklamacije mora reklamacijska komisija poslati v 24 urah z vsemi akti vred na okrajno sodišče, ki mora ta sklep v roku dveh dni ali potrditi ali zavreči.

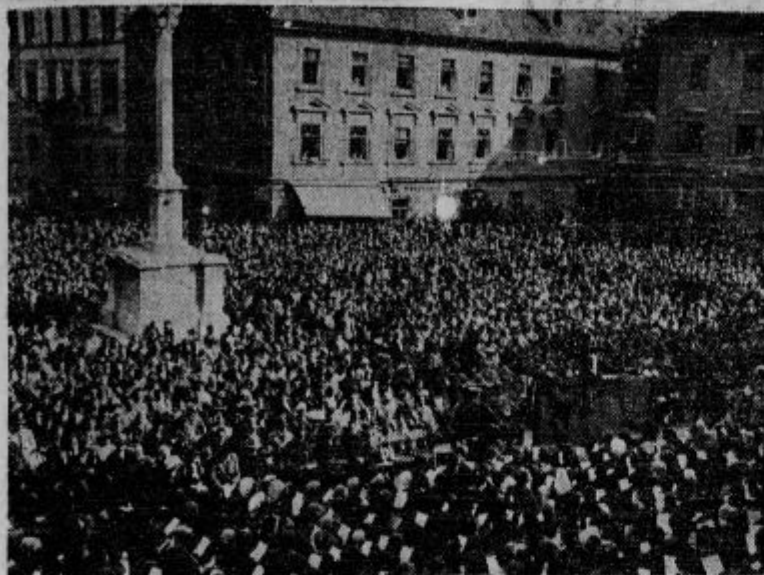
6. Za reklamacije, kakor tudi za dokumente, ki so potrebni kot dokazila, se ne sme pobirati nobena taksa in jih mora oblastva izdati v 24 urah.

7. Kdor pri reklamacijah vpiše ali črta kako osebo v nasprotju s predpisi zakona o volivnih imenikih, se kaznuje z zaporom od 3 mesecev do dveh let.

RAZSTAVO NAGROBNIH SPOMENIKOV

Je priredilo
karnoseško kiparsko podjetje
Franjo Kunovar
pokopališče Sv. Križ • LJUBLJANA Tel. 27-87
v svojih izložbi, koder zamorete
izbrati najlepši in najcenejši spomenik. Potrdite si takoj ogledati!

2500 članov naše Pevske zveze je na Mali šmaren prepevalo na koncertu, ki se je vršil pred nunsko cerkvijo v Ljubljani. 15.000 ljudi jih je poslušalo.

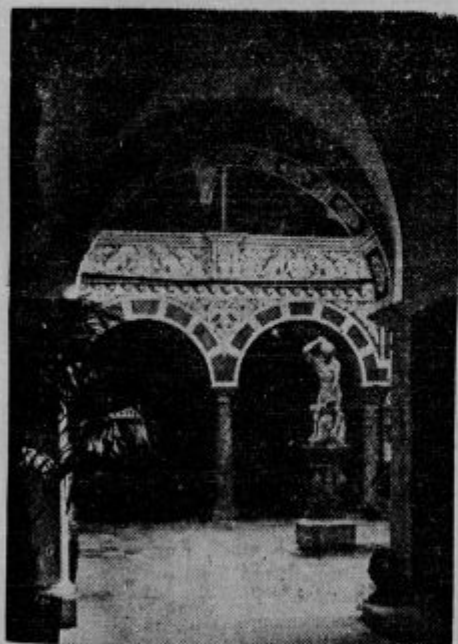

Če zelite, da ostane Vaše perilo trajno in lepo, rabite samo

LUX

LA 37

Notranjščino ljubljanskega rotovža, ki je znana stavbena redkost, so preuredili tako, kakor je bila pred 200 leti.

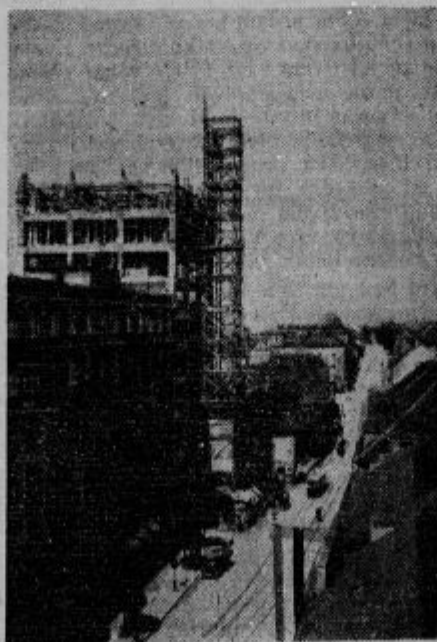
Kölnski nadškof kardinal dr. Karel Schulte je včeraj praznoval 60-letnico svojega rojstva.

Badenski dr. predsednik dr. Josef Franc Wittemann je te dni umrl, star 65 let. Pokojnik je bil odličen in zelo delaven član nemškega centra. Bil je tudi dvakrat nemški državni poslanec.

Ljubljanski »nebotičnik« in »zemljotičnik« Na palači Pokojninskega zavoda so dogradili že 9. nadstropje. Malo naprej ob Dunajski cesti pa stoji znana Fiačovčeva gostilna, katere skoraj zakrije novi tramvaj.

Dovet in Le Brix — sta hotela preleteti razdaljo med Francijo in Japonsko v rekordnem času, a sta se smrtno ponesrečila v Rusiji.

KAJ JE NOVEGA

KONGREGACIJSKI SHOD

ta dekanije Smarino pri Litiji dne 27. septembra 1931.

Ob priliki 30 letnice fantovske in dekliške kongregacije v Smartnem pri Litiji se vrši tam shod vseh kongregacij v šmartinski dekaniji. Spored svečanosti je naslednji:

1. Zjutraj pri jutranji sv. maši skupno sv. obhajilo in slovesen shod v cerkvi za vse tri šmartinske kongregacije.

2. Ob 10 slovesen shod za okoliške kongregacije. Govori g. Tomaž Javčnik.

3. Ob 14 shod vseh dekanijskih kongregacij in sierr:

a) V cerkvi govor (g. Adr. Širaj) in pete litanije M. B.

b) Na trgu pred cerkvijo pozdravi fantovske in dekliške kongregacije.

c) Govor (g. prof. Dolenc iz Ljubljane).

d) Koncert združenih cerkvenih zborov iz vse dekanije.

Nb. Združeni cerkveni zbori pojejo tudi v cerkvi pri točki 3a.

Prireditelj se vrši ob vsakem vremenu. Na mnogobrojno svidenje!

d Osmredstletnico svojega rojstva in 56 letnico poroke je obhajal ta mesec gosp. Franc Bizjak žanov oče iz Vižmarjev. Bog ga živi še mnogo let!

d 83 let je dočimil g. Stefan Čadež iz So. Čapelje. Simček je znan po raznih krajiš Slovenije kot izvrsten prenavljalec oltarjev. Bog daj srečo do skrajnih mej življenja!

35letnico duhovniškega delovanja so obhajali 1. t. m. pri Sv. Benediktu v Sl. goricah sledeči gospodje: duh. svetnik Franc Gomilšek, župnik pri Sv. Benediktu, duh. svetnik Jan. Rožman, župnik iz Zavadnega, duh. svetnik Fr. Schreiner, župnik iz Št. Ilija pri Velenju in Jan. Lorbeck, župnik iz Olimja. Zadržana sta bila gg. ministri dr. Anton Korošec in Maks Ovršek, župnik od Sv. Andraža nad Polzele.

d Jubilej. V papirni tovarni v Slapu nad Litijo obhajajo letno službene jubileje.

Zopet se pripravlja revolucija na Portugalskem.

Madžarska opozicija zahteva svobodo tiske in berede.

Kandidat avstrijskih krščanskih socialcev za bližnje volitve drž. predsednika bo dosedanj Miklas.

Nevarno je zopet obolel 84-letni slavni izumitelj Američan Edison.

720 km na uro je letel z aeroplanom angleški poročnik Bootman.

Finančni položaj v Nemčiji se je zadnji čas precej izboljšal.

Lunačarski, bivši sovjetski komisar za prosveto, je imel te dni več predavanj v Trstu.

Gandhi, borec za svobodo Indije, je dospel v London.

Hud vihar je uničil mesto Belize v angleškem Hondurasu (srednja Amerika). Ubityh je bilo tudi 6 patrov jezuitov.

6 vagonov ekspresnega vlaka zletelo v zrak in nato v globino pri madžarskem Biatobagya; 22 mrtvih.

leje sledeči: Mar. Tiringer (50 let), Simon Regel (45 let), Miha Podlogar (40 let), Jože Tiringer (30 let), Jože Mrak (30 let), Marija Regel (25 let), Marija Aleš (25 let). Bog jih živi še mnogo let!

d Komandirski križ reda Belega leva je izročil te dni g. češki konzul Cibella našemu bivšemu deželnemu glavarju. Iskreno čestitamo, prosimo Boga, da bi odlikovanec slo. aj popolnoma okreval od teže bolezni, ki ga je nedavno obiskala.

d Odpovedal se je županstvu g. Fric Zemljih v Ljutomeru.

d 300 letnico svojega obstoja obhaja v kratkem znamenja božja pct Sv. Trojica v Slovenskih gorcih.

d Spisnansko pleščo bodo odkrili 20. t. m. pisatelju dr. Deletič v Moravčah.

d Evarhistični shod se vrši 20. t. m. v Črnomlju.

d Govoritev gosposkega vrta na osnovni šoli v Št. Vidu pri Ljubljani je dovolilo prosvetno ministrstvo.

d Pevskim zborom in pevovodjem PZ. Naš veliki praznik je za nami. Spomin nanj, na vaše delo in lep uspeh nam nalaga nujno dolžnost, da se vam v imenu naše pevске matice Pevske zveze iskreno zahvaliva za vaše sodelovanje. Ta uspeh je rodila vaša občudovanja vredna požrtvovalnost, ogreta in očrjena s tople ljubeznijo do naše lepe pesmi. Pkazali ste jo, njo, najlepši odsev naše slovenske duše, naši metropoli, pokazali jo vsej domovini in še preko mej v taki obliki, da je navdušila in zadivila prav vsi. Najhladnejše pesimiste. Vaši sveži glasovi so nam dokaz, da slavček še poje po naših lepih gajih, po naših hribih in gorcih. Če vse občuduje vaše čiste glasove in prčno ritmiko, je nad vsem tem še vočjeje priznanja vredna vaša discipliniranost, volja, zaveat za skupnost. Vaš miren nastop, pažnja, skrajno samozatajevanje in podrejenost vsakemu mahu roke, migu prsta in očesa je bolj kot vse drugo dokazala vaše izredno visoko kulturnost. Hvala vam za to! Hvala vam, ki ste v največjem delu pozne noči žrtvovali tej eni ideji, hvala vam pevovodjem, ki ste s skrupulozno vestnostjo izveščali svoje zbre! Po tej poti bomo šli v skupni ljubezni do naše pesmi od stopnje do stopnje vedno dalje in vedno više. Hvala vam in Bog plačaj! — Za Pevsko zvezo: Vinko Lavrič, predsednik. Marko Bajuk, tajnik in pevovodja.

d Nad 110 tisoč ljudi je obiskalo ljubljansko jesensko razstavo.

d 15.000 ljudi si je ogledalo te dni v Ljubljani skalaški film »V kraljestvu Zlatoroga«.

d Okrog 3000 fantkov in deklic je prihitelo 8. septembra v Črncovce v Slov. krajini. Otrckom je govoril najprej g. dekan Jerič iz Dolnje Lendave, nato se je razvila okrog cerkve lepa procesija. Otroci so se posvetili Jezusu in Mariji. Vsak je polčlil k Marijinemu kipu šopek cvetic. Po cerkveni slavnosti se je začel vesel del prireditve. Ne bo propadal naš narod, dokler bo imej tako mladino.

d Spomin bazoviških žrtv. Pretekla nedelja je bila posvečena spominu žrtv žaloigre na Bazovici, kjer so štirje sloven-

111 let je že stara

Kranjska hranilnica,

ki se imenuje sedaj

Hranilnica

Dravske banovine

Ljubljana, Knafljeva ulica 9

Tu na očite na na boje
obesti s o e prihranke

Posojilomalet jamčijo samo za svoje
posojilo, ne pa za obveznosti Hranilnice,
kot je to pri zaupnikih, ka ti za njene obveznosti jamči cela Slove i a
(Dravska banovina) z vsem premoženjem in davčno močjo

Najvarnejša ra živel denarja.
Najvišje obrestovanje je

ski mladeniči žrtvovali svoje življenje za svoj narod. V šišentki cerkvi je bila sveča maša zadušnica, pred katero je imel goriški izgnanec g. David Doktorič lep cerkven govor. Maše zadušnice se je udeležila velika množica občinstva, posebno častno mladina in goriški rojaki. Po maši zadušnici so odšli udeleženci v mesto v tihem, nemem sprevedu do univerze, kjer so pred spominsko ploščo vzkliknili trikrat »Slava jim!« ter se nato mirno razšli.

d Zborovanje slovenskih mest in trgov je bilo 7. t. m. v Ljubljani na mestnem magistratu. Zborovanje je sklical in otvoril župan dr. Puc. Govorili so razni gospodje. Sklenili so: Ustanovi se Zveza mest in trgov dravske banovine in izvoli pripravljalni odbor, ki naj ukrene vse potrebno. Po kongresu je ljubljanska mestna občina priredila udeležencem pojedino.

d Po deželi je že precej šol, ki jim manjka učiteljskih moči. Ker je še veliko število učiteljskih mašurantov brez službe, naj bi banska uprava povsod, kjer učnih moči manjka,časno sama imenovala učitelja ali učiteljico proti naknadni odobritvi ministristva.

d Banovinska kmetska šola na Grmu pri Novem mestu objavlja dodatno k svojem razpisu šolskega leta, da zneša po odredbi kraljevske banske uprave eskrbnina v šolskem letu 1931/32 za plačujejoče učence mesečno 400 Din. Nekaj mest je brezplačnih cziroma za polovico plačila in se bodo oddala pridnim sinovom manj premožnih in revnejših posestnikov in pa drugim ubožnim učencem.

d Veliko radio postajo gradijo tudi v Skeplju. Skupni stroški bodo znašali 30 milijonov dinarjev.

d Nove potne liste imamo. Ta mesec so stopili v veljavo novi potni listi, ki jih je ljubljanska policija že pričela izdajati. Novi potni listi so znatno lepši kakor pa stari. Mesto besedila »Kraljevina Srbov Hrvatov in Slovencev« imajo potni listi besedilo »Kraljevina Jugoslavija«. Vezani so potni listi v močne elegantne rjave platnice. Spredaj je prozoren papir, tako da se da

takoj prečitati ime lastnika, ne da bi bilo treba potni list šele odpirati. Potni listi imajo 32 strani, 8 več kakor prej, zato pa veljajo 20 Din. Besedilo imajo v slovenskem in francoskem jeziku. Fotografija se pritrudi na 3. strani. Stari potni listi izgubijo veljavo takoj ko zapadejo ter se ne bodo podaljševali. Mesto njih se izdajo v vseh slučajih novi. Tudi sedaj, na jesen, je potniški promet v inozemstvo zelo velik in policija ima mnogo dela z izdajanjem potnih listov.

d Oklie. 16. artilerijski polk bo vršil streljanje z ostrimi topovskimi naboji dne 23., 24., 25., 26., 27. in 28. septembra tega leta iz mesta južno od vasi Klanec in Zalog (pri Škofljici) ter Pijave Gorice, na cilj k 358, južno od vasi Studenec-Ig, ter izpod vasi Brezje pri Pijavi Gorici in vasi Vrba pri Turjaku na cilj Sv. Marija (Kurešček K 833). — Opozarja se prebivalstvo okolnih občin in vasi, da se brezpogojno pokori nalogu vojaške oblasti, ter da v gori označenih dnevih opusti vsako delo na poligonu, kakor tudi da ne prijema z rokami, ali pa kakorkoli premika neeksplozirane projekte-krogle ter njihove odpadke, ker je to smrtno nevarno, temveč, da ob vsaki najdbi takoj obvesti najbližnji županski urad ali pa žandarmerijsko postajo.

d 9 novih pašniških in gozdnih zadrug. V zadrugi register so bile vpisane naslednje pašniške in gozdne zadruge: Bizeljsko, Žiče, Mislinje, Špitalič, Rogatec, Gorjane in Sromlje, vse pri okr. kot trg. sodišču v Celju, nadalje v S. Kungoti p. P. (pri mariborskem sodišču).

d 2825 hiš je bilo zgrajenih v zadnjih desetih letih v Zagrebu. Stanovanj v njih je 11.612, sob pa okoli 23.000.

d Doma nimajo. Slovenska dekleta, združena v Zvezi sluškinj v Belgradu pišejo: Odkar smo prišle iz naše slovenske zemlje v večni direndaj naše prestolnice, se nismo še prav nič spremenile. Nič nismo pozabile, da smo sredi ponosnih gora, sredi solčnih brd in prijaznih ravnin doma. Nič nismo pozabile še tiste govornice, ki so nas nanjo navajale naše matere, ne vere, katero so nas učili starši in naši duhovniki. Vesele smo kot preje in v naših srcih še ni zamrla prelepa slovenska pesem. Še smo delavne, pridne in poštene in v ponos slovenski zemlji, iz katere smo izšle. Nimamo svojega ognjišča, kamor bi se zatekale vsak čas, še najbolj pa v urah tegobe in življenjskih nevarnosti. Nimamo strehe, kjer bi se lahko zbirale, po svoje govorile in se ohranjale rodu, kateremu smo namenjene. Za ta dom, ki naj stoji v naši prestolnici ne samo kot naše društveno poslopje, marveč kot torišče delu vseh slovenskih ljudi v prestolnici, ki so že prišli in še prihajajo, vas prosimo daru. V teh dneh bo hodila po slovenskih tleh naša predsednica in bo pobirala prispevke za naš dom, katerega pokroviteljstvo je že blagohotno sprejel naš veliki oče, nadškof g. Anton B. Jeglič. Prosimo vas, slovenska dekleta, da nam priskočite v naših prošnjah na pomoč in nas tako ohranite še naprej poštena in pridna slovenska dekleta!

d Najdražji par volov na živinskem sejmu v Vojniku dne 7. septembra je bil prodan po 5 Din 50 par za kg. Kakor kruhu in moki, naj določi državni zakon pri-

... in zdaj že četrti rod!

Že več ko 80 let uporabljajo izkušene gospodinje za pranje mila „Jelen“. Trije rodovi že poznajo to čisto, izdatno milo - in zdaj ga spoznava in čisla že tudi četrti rod!

SCHICHT ^{ovo} MILO „JELEN“

vedno tako, kakor je bilo,
vedno enako dobro

merne cene tudi živini, mesu in drugim nujnim vsakdanjim potrebščinam.

d Kaj pa cene prašičev? Hrvatski listi poročajo, da so v Koprivnici 7. t. m. prašiče kmetje prodajali mesarjem po 5—8 Din za kg. Cene so v enem tednu padle za 2 Din pri kg. — Pa smo brali nekje, da so hrvaški prašiči po 12 Din in da zato mesarji ne morejo poceni dajati mesa.

d Še nekaj določb glede pšenice. Privilegirana akcijska družba za izvoz poljedelskih pridelkov iz Jugoslavije poroča: Naročniki pšenice so dolžni, da pri naročilnih pšenice predložijo potrdilo svoje davčne uprave, da so davek poravnali. Kot enotna moka se smatra moka, ki je gre 80 kg na 100 kg pšenice. Trgovski mlini ne smejo sprejemati od pridelovalcev pšenice na skladišče. Nasprotno pa smejo mlini na merico sprejemati pšenico na skladišče, vendar morajo voditi posebne knjige o tem in pošiljati poročila družbi. Mlini na merice ne smejo sprejemati merice (ušura) v de-

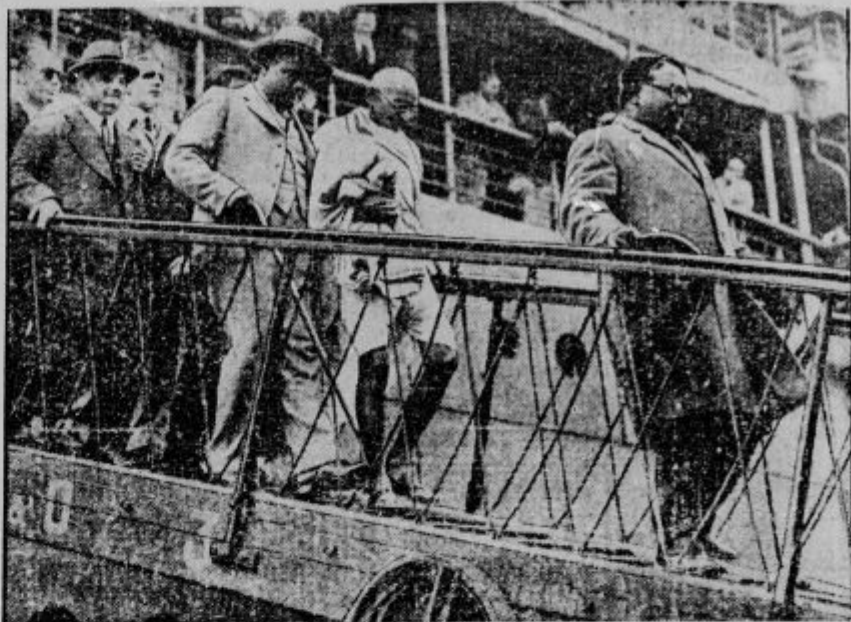
narju, nego samo v pšenici. Vsi mlini brez razlike, trgovski ali mlini na merice, morajo zahtevati od Privilegirane družbe za izvoz poljedelskih pridelkov kraljevine Jugoslavije knjige in obrazce, ki jih bodo dobili po nabavni ceni in ki jih morajo izpolnjene poslati družbi.

d Zakonito določene cene kruhu. Minister za trgovino je predpisal uredbo o cenah kruhu v državi. Glasi se: Čl. 1. Kruhu se določijo v državi tele cene: Beli kruh 4 Din kg, polbeli kruh 3.50 Din kg, črni kruh 2.50 Din kg. Te cene veljajo do nadaljnje naredbe. Cene luksuznemu pecivu so svobodne. Čl. 2. Ta uredba stopi v veljavo, kadar se razglasi v »Službenih Novinah«. — Za navijalec krušnih cen so predpisane stroge kazni do 15.000 Din in do 30 dni zapora in nazadnje s prepovedjo izvrševanja obrti.

d Za izvoz sadja iz naše države je letos na razpolago okoli tisoč za to opremljenih vagonov s prezračevalniki in vratnimi mrežami. S tem je zagotovljen zadosten

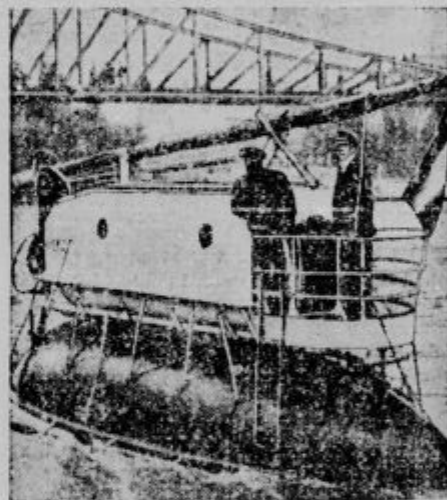
Gandhi in indijska pesnica Naidu sta prispela v London.

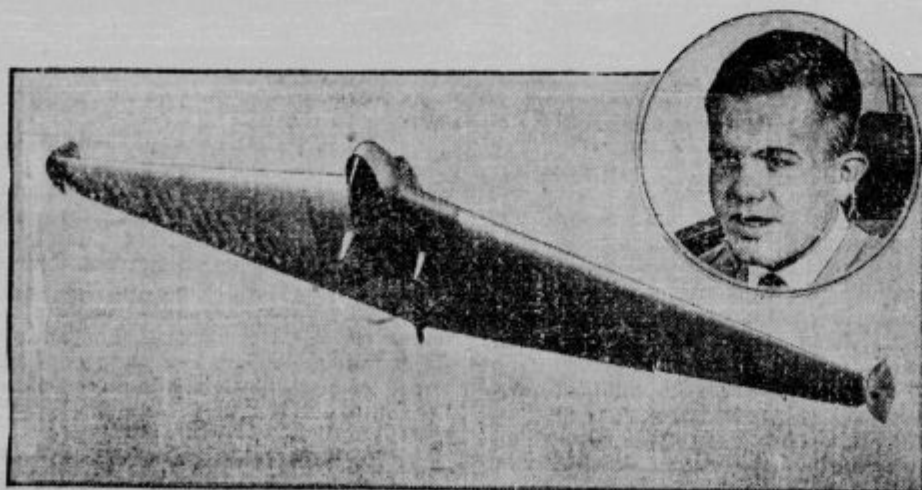
Gandhi zapuša ladjo v pristanišču Marseille.

V šestih urah v Ameriko! Pri večbah za Schneiderjev pokal je dosegel poročnik Stainforta (desno) s svojim letalom Vickers-supermarine-rolls-royce fantastično brzino 724,05 kilometrov na uro! Dosedanji rekord je znašal 503 kilometrov. Po novem rekordu bi trajal polet iz Evrope v Ameriko samo šest ur.

Nepotopljiv rešilni čol, ki ga je zgradil tehnik Albert Sigg v Frankfurtu ob Meni. Čoln more klibovati vsakemu vremenu ter je opremljen z jadrom in motorjem. Njegova brzina znaša do 15 km na uro

Letalo brez repa berlinske družbe Rhön-Rossitten, ki se je na poizkusnih poletih zelo obneslo. Napovedujejo, da ima bodočnost prav ta tip. Letalo je vodil jadralni letalec Groenhoff (v krogu).

Predsednik Hoover (1) je sprejel najboljše umetne letalce sveta, ki so se bili udeležili tekem v umetnem letanju v Clevelandu.

Sveže kot rosa

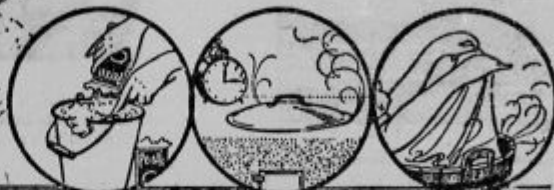
in belo kot sneg

bo Vaše perilo, ako perete pravilno. Pomislite le, kako izdaten je Persil.

I zavitek Persila zadostuje za 25—30 l vode. Rastopite Persil v mrzli vodi brez vsake primesi! Kuhajte perilo samo enkrat 1/4 ure in ga izpirajte najprej v topli, potem v mrzli vodi.

Tako pranje Vas bo gotovo vsestransko zadovoljilo.

Persil varuje perilo!

dotok zraka in je zlasti spodnji del pošiljk zavarovan pred pokvarjenjem.

d Vinska kriza. V Šibeniku se je vršila 3. t. m. konferenca vseh primorskih vinogradskih občin. Posvetovali so se o odredbah za omiljenje težke vinske krize v Primorju. Vinarski strokovnjak Ozanič je med drugim poudarjal potrebo, da se ustanovijo vinarske zadruge. V resoluciji se med drugim zahtevajo izvozne nagrade in pa, da naj se na krajih, ki so pripravni za druge pridelke, opusti nasajanje vinogradov.

d Proti poslabšanju delavskega položaja so se vršili v nedeljo 13. t. m. v štirih krajih štirje uspeli shodi. Sklicala jih je Jugoslovanska strokovna zveza. V Celju je govoril Marinšek Anton, v Laškem Langus Jože, v Guštanju Rozman Jože, v Vevčah pa poleg predsednika kraj. organizacije še Valant Milan. Sprejete so bile primerne zahteve na delodajalce, oblast in javnost.

d Rožmarin ima lep duh. V zadnjih letih so pričeli v našem Primorju, posebno v srednjem delu, na otokih Brač, Hvar in Vis z veliko produkcijo rožmarinovega olja, po katerem je bilo močno povpraševanje doma in v inozemstvu. Sedaj je pa pričelo špansko rožmarinovo olje s hudo konkurenco in so cene zelo padle, vsled česar je jugoslovanski izvoz zadel na velike prodajne težkoče.

d Denar ponujajo. Zavarovalna družba »Allgemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrante« v Amsterdamu je likvidirala. Vsled rešenja apelacijskega sodišča v Amsterdamu se izplača gotova vsota zavarovancem iz bivše Avstrije, ki so sedaj državljani kraljevine Jugoslavije. Sledeče osebe, ozir. njihovi dediči imajo še dobiti zavarovalnino, in sicer: 1. Wogrinc F. iz Očeslavcev 298 Din. 2. Balen

S. iz Celja 284 Din. 3. Jurič O. iz Slov. Bistrice 443 Din. 4. Paulič J. iz Pilštanja 445 Din. 5. Cerjak J. iz Leskovca 148 Din. 6. Lipar A. iz Mengša 280 Din. 7. Sitte G. iz Ponikve 361 Din. 8. Mohorič Jakob iz Mošenj, vsota ni navedena. 9. Gregorinč Marija iz Maribora, isto. 10. Šturm A. iz Spod Zreče isto. 11. Petrič Jakob iz Maribora, isto. — Ker se bivališča teh zavarovancev oziroma njih dedičev niso mogla do sedaj ugotoviti, se naroča, da vsa oblastva pozvedujejo o sedajem bivališču teh oseb in njih dedičev, ki naj sklicevaje se na ta razglas predložijo kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani svoje prijave. Prijave morajo vsebovati: točno ime, priimek in naslov, dan zavarovanja, zavarovano vsoto in številko police ter ime koristnika zavarovanja. Prijavi naj se priloži polica ali pa pobotnica o vplačanih premijah.

d Naval na moko in sladkor. Te dni, pred razglasitvijo povišanja cen moki, je ljubljansko prebivalstvo zelo pridno kupovalo moko. boječ se, da bo zvišanje cen večje, kakor pa je bilo in so si ljudje zato preskrbeli večje zaloge. No, kdor je kupil 100 ali še več kil moke, temu se je nakup že nekoliko splačal. Ljudje pa se boje, da se bo povišala tudi cena sladkorja in zato hite z nakupom tega važnega živila. Specerijske trgovine, ki so zadnje čase tožile o gospodarski krizi — čeprav se konzum v Ljubljani ni prav nič zmanjšal — so zadnje dni nenadoma oživele. V treh dneh so prodale okoli 250.000 kg sladkorja. Kupčija pa bi šla še mnogo bolj, če bi mogle tudi najširše množice kupovati na zalogo. Ali v mestu je največ takih, ki žive iz rok do ust in so brez ozira izročeni temu, kar prinese jutrišnji dan. Tudi po deželi so se iz strahu pred pedražitvijo mnogi založili. Zalibog so

zavzeli ob tej priliki nekateri trgovci zelo nescecialno stališče.

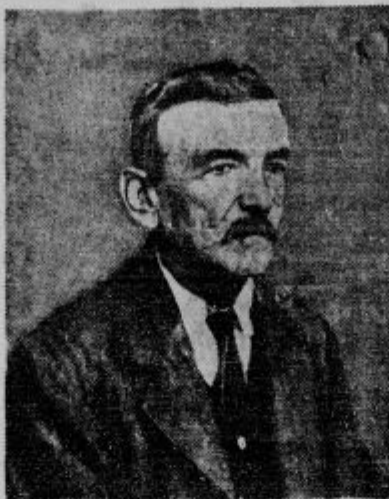
d Po stari poti naprej. V Slovenjgradcu je bil te dni živinski sejem. Cene živini so bile sledeče: krave po 2 do 3 Din za kg žive teže, voli po 3 do 4 Din. Tudi prvovrstne pitane vole niso plačevali višje kakor po 4 Din. Mesar pa prodaja prvovrstno meso po 14 Din, torej celih 10 Din višje, kakor je vplačal, in vprašanje je, če je meso res od prvovrstne živine in ne le od kake mršave krave. Radi teh skrajno nizkih cen so začeli okoliški kmetje z zasilnim klanjem doma. V tem vidijo svojo edino pomoč. Vsako soboto ali dan pred praznikom zakoljejo v posameznih občinah po eno glavo živine, ki jo sekajo po 8 do 10 Din kg. S tem omogočijo, da dobe kmetje več za živino, ljudje pa bolj poceni meso kakor pri mesarju. Meso od tako zaklane živine je hitro razprodano, saj grede celo meščani in gostilničarji iz mesta kupovat meso. Nekemu mlademu posestniku v Starem trgu je ponujal mesar 1000 Din za kravo. Preteklo soboto jo je zaklal doma in dobil za meso 1750 Din. Iz tega sledi, da bi mesar pri tej kravi, če bi jo kupil za 1000 Din, kolikor je ponujal, zaslužil vsaj 1000 Din, ker bi meso gotovo prodajal vsaj po 2 Din dražje, kakor ga je kmet. Zadnji čas je, da oblasti krepko nastopijo in določijo primerne cene živini in mesu.

d Proti navijanju cen. Neki mariborski peki so bili prijavljeni sodišču, da prodajajo pecivo po previsokih cenah. Državno pravdnštvo je predlagalo kazensko postopanje.

d Zaslugam priznanje. Zagrebške uradne »Narodne Novine« objavljajo dopis iz Bednje na Hrvatskem o svečani proslavi rojstnega dne prestolonaslednika Petra. V

Laval na dopustu. Francoski ministrski predsednik Laval se mudi tačas na dopustu na svojem posestvu v Normandiji. Laval je strasten lovec.

Štefan Ladž iz Spod. Dupelj — 83letni starček, ki je tekom svojega življenja prenovil 85 oltarjev po slovenskih cerkvah.

Francoski vozač Etancelin, ki je na torkah pri Monzi na hudem ovinku zavozil v gledalce. 4 osebe so bile na mestu mrtve, 15 težko ranjenih. Na taistem ovinku se je že lani pripetila enaka nesreča, pri kateri je izgubilo življenje 23 ljudi.

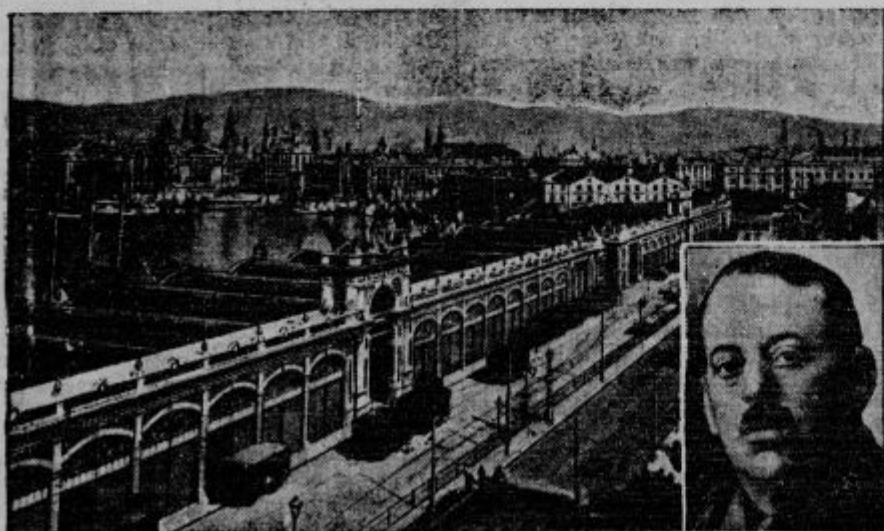
Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Dr. Karel Renner in Viljem Miklas, kandidata za mesto avstrijskega zveznega predsednika. Sedanjega predsednika Miklasa kandidira krščansko-socialna stranka, Rennerja pa socialni demokrati.

Titulescu, romunski zastopnik na zborovanju DN, ki je bil izvoljen za predsednika sedanjega zasedanja.

Krvavi nemiri v Barceloni. Barcelonska luka. Spodaj desno general Saniurio, ki je prevzel poveljstvo v borbi proti barcelonskim komunistom in drugim nemirnežem. V Barceloni je prišlo do krvavih izredov komunističnih in sindikalističnih delavcev, ki so vrizorili krvave spopade s policijo in meščansko gardo.

Katapultno letalo parnika »Evropac« ob startu. Običajno odpošiljajo oceaniki parniki pošto z letali šele 1100 km pred New Yorkom. Zadnjič je parnik »Evropac« spustil svojega »golobca« že 2200 km pred New Yorkom. Letalo je moralo na Novi Škotski pristati in se oskrbeti s kurivom, vendar je dospelo v New York 22 ur pred »Evropac« in s tem doseglo rekord.

Od kod to ime?

V močvirnatih krajih najdemo rastlino, ki se latinsko imenuje »Spiraea ulmaria«. Ta rastlina vsebuje snov, ki pomaga pri raznovrstnih obolenjih, posebno pa pri prehlajenju in se tudi nahaja v znanih Aspirin tabletah. Če se primerjati imeni »Aspirin« in »Spiraea«, je lahko spoznati njihovo sorodstvo. Ze več kot 30 let so Aspirin tablete v prometu in so svetovnega slovesa. Pri prehlajenju in revmatičnih bolečinah torej samo:

Aspirin tablete!

poročilu stoji med drugim tudi tole: »Po zahvalni molitvi je sokolska četa izkazala čast sliki svojega vrhovnega starešine, nato pa je sokol Grubli Silvij imel v šolski dvorani zelo uspelo in lepo obiskano predavanje o cilju sokolstva. Na koncu svojega predavanja je predavatelj poudaril, da je dan 2. t. m. zelo pomemben za mesto Bednje, posebno pa še za sokolsko četo, in to radi tega, ker je bil tega dne starešina omenjene sokolske čete brat Pavao Matica, župnik in banski svetnik, počaščen za svoje iskreno nacionano-patriotično delo z imenovanjem za ministra. Ker je bil brat starešina odsoten, so vsi navzoči opolno-nožili tajnika Grubla, da mu pošlje v imenu mesne sokolske čete brzojavne čestitke.

Hiša je pogorela do tal Kostrevcu Ivanu v Veliki Bučni vasi v Kostrevcu pri Novem mestu.

Ognjeni zublji so uničili hišico predilniškega delavca Antona Kokaljja v Male Kostrevnici pri Litiji.

Dve kmetiji je požar upepelil v Dražencih pri Ptujju. Eden od prizadetih je lani pogorel in si je šele na novo sezidal domačijo.

Pazite, kje pasete! Oni dan je g. Ivan Fontak, najemnik grofovega posestva Uršla gora pri Prevaljah, spustil na pašo svojih 11 glav goveje živine, katera se je pasla dobre četrt ure na njivi, poraščeni s pirnicco, in sicer mokro, ker je deževalo. Okrog 5 popoldne se živina vrne v h'ev. Gospodar gre pogledat ali je vse v redu. Presenečen vidi ležati vso živino po tleh in strašno napihnjeno. Takoj pokliče domače, da bi mu pomagali zdraviti. Z največjo težavo so jih 6 rešili, 5 pa jih je poginilo. Ubogi kmet je oškodovan za 12.000 dinarjev.

Ko sta soda strkljala v Krko. Pretekli teden je peljal I. Baretič iz Šmarjete na novomeški kolodvor dva sode, polna vina. En sod je držal 300 l, drugi pa 200 l. V Ločni pri Novem mestu pa je stal že nekoliko izven vasi proti mestu na cesti avto, katerega so se konji ustrašili, se sple-

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
P. o. o. bila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

šili in zapeljali voz s ceste, na pod cesto ležečo njivo, kjer se je voz s sodi prevrnil, da sta oba soda strkljala po bregu dobrih 75 korakov daleč v Krko. Baretič, videč, kaj se je zgodilo, je tekel seveda takoj v vas in prosil odnotno posestnik za pomoč. Hitro so dobili čoln in veslali plavajočima sodoma nasproti, ju prestregli, spravili h kraju in zopet na cesto in na voz. Sreča je bila, da sta se soda strkljala po mehki zemlji — po samih njivah in travnikih. Če bi bila padla na trdo cesto, bi se bila gotovo razbila in dragocena božja kapljica bi bila iztekla.

d Davica hudo razsaja med šolsko mladino na Blokah. Dajte otroke takoj cepiti!

d Mlinarja je odnesla voda. Ob potoku Reka v vasi Grad pri Cerkljah ima svojo dobro urejeno domačijo, to je mlin in posestvo g. Anton Osel, vulgo Kačar. Potok Reka je sicer majhen, toda radi hudega in nenadnega deževja je narastel v veliko reko. Ta potok teče mimo Kačarjevega mlina. Ko je Kačar opazoval naraščanje vode, ki je grozila vdreti v njegov mlin, je nekako ob 9 dopoldne šel na jez, da tam odpre vodo, ki je povsod že močno stopila čez bregove. Kačar je imel opravka pri zatvornici, pri tem pa se je radi vodnega pritiska prelomil tram zatvornice, ki je Kačarja potegnil s seboj v vodo. Voda je nesla njegovo truplo precej daleč navzdol in so ga potegnili na suho šele blizu Cerkelj.

d Lobanja ji je počila. Neki trgovec v Mariboru je zavozil z osebnim avtomobilom z dvorišča na cesto. V tistem hipu je privozila po cesti 17letna Ana Žerak iz Krčevine s kolesom. Ker ni slišala znaka, ni mogla kolesa dovolj naglo ustaviti ter se je zaletela v zadnji del avtomobila. Pri padcu na hodnik je obležala nezavestna. Ponesrečenko so prepeljali v bolnišnico z izvoščkom. Poškodbe ponesrečenke so zelo težke, ker ji je počila lobanja. Policija je uvedla preiskavo.

d Hlapec je strmoglavil na pod. Janez Lorenci je metal žito s kozoča na spodaj ležeči pod. Nenadoma se mu je stojalo, ali tako imenovani »peter« premaknilo in hlapec je strmoglavil na pod. Pri padcu si je prebil lobanjo ter obležal na mestu mrtev.

d Z motorjem v berača. V Bohovi pri Mariboru se je pripetila te dni težka nesreča. Iz Maribora se je vračal na motorju v Oplotnico tamkajšnji trgovec Feliks Pozne. Pri Bohovi je dohitel nekega berača, ki se mu je kljub trobentanju tako nespretno izognil, da se je zaletel z motorjem vanj. Trčenje je bilo za oba usodepolno. Berač je dobil tako težke poškodbe, da je obležal nezavestno. Pozne pa je z motorjem vred zletel v cestni jarek, kjer je istotako obležal težko poškodovan. Nek tovorni avto, ki je privozil v smeri proti Mariboru, je naložil oba ponesrečenca ter ju prepeljal v mariborsko bolnišnico. Berač sploh ni prišel več k zavesti ter je kmalu po oddaji v bolnišnico umrl. Poznetove poškodbe so sicer težke, vendar ne nevarne. Na podlagi izkaznice Ljudske knjižnice, ki so jo našli pri beraču, je mogoče sklepati, da gre dozdnevno za 55letnega Jožeta Kojca.

d V Muri pri Melincih je utonil 20-letni Pintaričev fant.

Med. univ.

dr. Keržan Bartol

prične ordinirati
na Jesenicah
pri »PEKLARJU« ob kolodvoru
15. septembra

Nazaj k naravi! Ta kriatica je povzročila tudi proizvajanje dietetika »Planinka čaj« Bahovec, ki se izdeluje iz zdravilnih zelišč naših slovenskih planin in ki ga tako radi pijejo pri motnjah v želodcu, črevih in arterijah.

d Pri premikanju vagonov je prijel delavca Jerneja Juvana v Trbovljah. V bolnišnici so mu nad stopalom odrezali nogo.

d V novo življenje. V Strasberku se je preselila v večnost 44 letna žena posestnika Selkota. — Pesek je podsodil za smrti 17-letnega mladeniča Sivca Jožeta iz Dol. Mokrač potja. — V Šošanju je umrla ga. Marija Kolšek, vdova po pokojnem notarju. — V Zagrebu je izdihnila Frančiška Gorše, uradnica pri banovinski zalogi šolskih knjig v Ljubljani. — V zavetišču sv. Jožefa v Ljubljani so položili na mrtvaški oder nekdanjo uslužbenko Marijo Glavač. — V Leonišču je zapustila dolino solz ga. Marija Lesjak, roj. Setina. — V Gradišču pri Šent Jerneju je odšla po večno plačilo ga. Ana Slanc. — V Trbovljah so se preselili v večnost upokojena rudarja Knez Franc in Kotar Ivan ter Tory Marija. — V Ljubljani je umrl g. Franjo Lovšin, šolski upravitelj na Vinici. — V Zagorju ob Savi je zapustil ta svet Viktor Hauptman. — V Kamniku je cd Kapi zadeta umrla ga. Marija Terpic, roj. Levičnik. — V Ljubljani se je preselil v večnost g. Jernej Kilar, računski nadsvetnik v pokajo. — V Ljubljani je umrla v starosti 89 let ga. Helena Poženel. — V Škofji Loki je preminul 84 letni g. Franc Gaber. — V Zagorju so pokopali g. Josipa Dežmana, dolgoletnega odbornika Ljudske hranilnice. — Nenadoma je preminul g. Ignacij Sila, davkar v Radovljici. — Vsem v zadnjem tednu umrlim večni mir! Preostale tolaži Bog!

d Proti zaprtju in hemeroidom, motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna »Franz-Josef« grenčica, večkrat na dan zaužita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje »Franz-Josef« voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Na razna vprašanja javljam, da pridem fotografirat ob birni na Dobrovo, k Sv. Katarini, v Polhovgradec, na Črni vrh in v Tomišelj. — Pavlovič, Brezovica.

Prilagoča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica

Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincarova 2

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevne vesti, 13.00 Čas, plošče, borza, 18.30 Salonski kvintet, 22.00 Čas, dnevne vesti. — Četrtek, 17. septembra: 19.30 Gimnastične vaje, 20.00 Prenos opere »Fidelio« iz Budimpešte, 22.15 Poročilo o šah. turnirju na Bledu. — Petek, 18. sept.: 19.30 Večerarijska prehrana, 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.30 Prenos iz Belgrade. — Sobota, 19. sept.: 19.30 Friderik Baraga, 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.15 Duetni večer: gg. Jože Gostič in Marjan Rus, 21.00 Slovenska glasba, izva'a salonski kvintet, 22.15 Lahka glasba. — Nedelja, 20. sept.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.30 Izdelovanje sadnega vina, 11.01 Selonški kvintet, 12.00 Čas, dnevne vesti, plošče, 15.30 Nekaj važnih prirumb k reji ererbrodške Isice, 16.00 Magistrov kvartet izpod Šmarne gore, 16.45 Veselolira »Lokalna žel-znica« (St. Jakob, gled. oder), 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.30 Koncert delavske godbe »Zarja«, 21.30 Operetna glasba, izva'a salonski kvintet, 22.15 Čas, poročila, 23.00 Lahka glasba. — Ponedeljek, 21. sept.: 18.30 Plošče, 19.00 Peliakovine v raslini tvari, 19.30 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.00 100letnica Faradayevih odkritij (prenos iz Londona). — Torek, 22. sept.: 19.30 Sociologija in etika evanđeljev, 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.30 Prenos iz Zaréba. — Sreča, 23. sept.: 19.30 Literarna ura: Ob 10letnici rojstva Frana Levčka, 20.00 Poročilo o šah. turnirju na Bledu, 20.30 Klavirski večer, izva'a Raisa Karavedina-Kurof, 21.15 Salonski kvintet.

Rzkoalnikov:

Skopuh

Takega skopuha še niste poznali! Po vem vam, kdaj je najbolj dokazal, da je res pravi skopuh.

Skopuh, Tilen mu je bilo ime, je imel mačko, ki je bila zelo prijazna. Človeka je proseče gledala in se vlegla k nogam kakor kak kužek. Toda bila je prava mačka. Gorjemiški, če jo je zagledala; tedaj sta pač zaplesali svoj zadnji ples.

Pa je nekega dne imela mačka posebno srečo. Ujela je zelo mnogo miši. Podavila jih je in znosila na kup. Ko so bile vse skupaj, je zadovoljno zamijavkala in se hotela lotiti pojedine.

Tedaj je odprl vrata Tilen. Privabila ga je mačka s svojim veselim mijavkanjem. Če bi bi'a vedela, kako bo, bi bila pač rajši molča'a.

»O, vidiš jo! Danes si pa res pridna! Toda, čakaj! Tako ne pojde!« jo je pohvalil skopuh.

Mačka ga ni poslušala in se je lotila bogate pojedine.

Pa jo je Tilen brenil, da je kar odletela. Pograbil je lopato in zmetal mrtev miši v star lonec za pepel ter besediil:

»Zdaj'e dobiš samo dve. Tudi miši morajo nekaj začeti! Za večerjo dobiš zopet dve, jutri pa za zajtrk dve!«

Milostno vrže mački dve miši.

Muca je razumna. Kar možikati začne. On je pa ne razume in ne ve, da se mačka samo žudi njegovi skoposti. Ker se pa zivalca boji, da bi se gospodar ne premislil in ji še eno miš vzel, hlastne po miškah in ju odnese na dvorišče, kjer ju počasi povžije.

Tilen je že zelo star. Včasih se mu kar malo blede. Tedaj samo računa. V mislih obleže vse svoje dolžnike, preresetava obresti, jih prištevaja k dolžnemu kapitalu in k temu spet obresti in kapital drugega dolžnika. Tako se poti in računa, dokler nima vseh dolžnikov skupaj in ne zablisti pred njim visoka številka njegovega skupnega izposojenega denarja, ki zalebdi pred njegovo dušo, da se vzradosti, kakor bi bil zadel glavni dobiček.

Zvečer Tilen skoraj pozabi na svojo mačko. Naposled ga sama opozori na sebe.

Okoli njega mijavka in ga nekam preteče ogleduje.

Skopuh leze iz hiše v vežo, odkrije lonec in vrže muci zopet dve miški. Mačka nekaj zarenči in jih povžije.

Zjutraj se počuti skopuh silno oslabeloga. Mar mu mačka! Samo na svoj denar misli. Le ta misel ga še krepi. Pa še denarni zneski se mu kar nekam mefajo. Glava ni čista, prav kot bi se bil opijanal.

Tedaj začne plesati mačka okoli postelje.

Starec jo pogleda in se prestraši. To ni ena mačka, dve vidi, tri, kar štiri!

Znojiti se prične. Čuti, da se mu v glavi nekaj vrti. Težavoma si jame zatrjevati, da je pred njim samo ena mačka, njegova nedolžna dobra muca, ki mu je edina ostala zvesta, čeprav se ji ni pri njem posebno dobro godilo.

Počasi se pomiri in spet plašno pogleda na tla, kjer spet vidi samo eno mačko.

»Škoda, da te nisem pustil sinoči zunaj! Pa kaj, tisti lonec bi mi prevrnila in miši požrla!« deje skopuh. »Danes bi pa bila sirota brez zajtrka!« Ne spomni se pa, da bi bila muca do tedaj lahko nalovila že mnogo drugih miši, ki se sem zatekajo z bližnjih njej.

Globoko vzdihne in vstane ter leze v vežo, kjer vrže mački zadnje umorjene miši.

Mačka ga pogleda, zamijavka in povžije miški.

Tilen leze nazaj v posteljo. Vse se mu vrti v glavi. Sam nase se jezi.

Tako leži dva dni Bogu na milo. Nikogar ni blizu, nihče ne ve, da je starec bolan. Nihče tudi ne mara skopuha.

Njega pa nadleguje strašna vročina,

43

umiril devetletni doček s štirimi revolverskimi streli svojo mater, ko je stopila iz hiše svojega ljubimca. Zenska je bila ostavila moža in otroke. Po krvavem dejanju se je odpravil mladi morilec sam na policijo in se dal zapreti. Izjavil je, da je mater umoril, ker je hotel oprati nadež na družini svojega očeta.

Veroizpovedi v Indiji. Največ je v Indiji pristaev hinduizma. Računajo, da jih je samo v angleški Indiji 163 milijonov, če pa jim prištevamo še vernike iz drugih indijskih pokrajin, znaša skupno število 216 milijonov. Muslimanov je v angleški Indiji 59 milijonov, v drugih pokrajinah 9 milijonov, skupno torej 68 milijonov. Sikha-veroizpovedcev ima 3 milijone pristaev. Zelna pa dober milijon. Budisti žive v ogromni večini v Birni, ki prav za prav ne spada k angleški Indiji. Tam jih je okoli 11 milijonov. V angleški Indiji jih ni več kakor pol milijona, čeprav se je ravno na tem kraju spöel budizem. Kristjanov je med Indijci 4 milijone. Skoraj vsi ti člani preganjanj kast.

24.

Kar je Mina slutila, to se je tudi zgodilo: na večer sta prišla župnik in stari učenik, da bi potolažila prizadeto družino. A kmalu sta razumela, da ne smeta govoriti, in sta soglašala z Mino zaradi matere in tiho in naglo odšla. Mini sta še dejala, da navzlic vsemu še prav tako spoštujeta Boštjanove in čutita z njimi.

Kesno je že bilo, ko je odšla Mina k Šobrovki. Ženica se je ukvarjala s svojim bornim gospodarstvom. Tudi njej je bilo že znano, da so njenega Matijca vnovič zaprli. A njeno srec je že otopelo, ko je prestala zaradi sina že toliko sramote in bridkosti. Tudi danes ljudje niso prizanesli ubogi ženi in so ji brez ovinkov vse povedali.

Mina ni sedla. Naglih, a krepkih besed je dejala: »Saj vam je znano, kaj se je zgodilo-z vašim sinom in mojim bratom?«

Zeno je davilo, vendar se ni razjokala, marveč je le pokimala z glavo.

»Glejte, moja mati bolehalo na srec. Umrli bi, če bi zvedeli, kar se je zgodilo. Nikoli ne smejo zvedeti tega. Če pridejo moja mati k vam ali pošljejo po vas in vas vprašajo glede Lojzeta, recite, da ne veste, kje da je in da z vašim sinom nista nič več skupaj. To ne bo laž, saj resnično ne veste za naslov mojega brata in z vašim sinom zares nista več skupaj. Če mi obljubite, da se boste ravnali po mojih besedah, boste od mene prejemale vsak mesec po šestdeset dinarjev. Vsak mesec, da veste! Če boste pa materi kaj povedali, ne prejmete ničesar!« Zena ji je svečano obljubila, da bo izpolnila Minino željo. Za Šobrovko je bilo šestdeset dinarjev na mesec velik denar in ko je Mina odšla, je bila ženica še nekoliko hvaležna svojemu sinu Matijcu, ki ji je priskrbel tako podporo. —

Domov grede se je Mina spomnila, da nima no-

benega Tonetovega spričevala, s katerim bi ga mogla jutri vpisati v realko. Spričevalo bi ji mogel dati le učitelj Novak. Sla je k župniku in njega prosila, da bi ji priskrbel pri Novaku spričevalo.

Župnik ji je dejal, da je dobro znan z ravnateljem realke, da se bo jutri s prvim vlakom odpeljal v mesto k ravnatelju in šele nato naj pride tudi Mina v šolo. Spričevalo bo že s seboj prinesel.

Jutranji hlad je pihljaj krog koleseljčka, ki se je pozibaval proti mestu. Kakor včeraj, se je tudi danes Mina molče peljala. Kaj vse se je bilo že zgodilo v času med večerajšnjim in današnjim dnevom! Zvedela je do dna vso grozoto, občutila je javno sramoto, mati jo je zasovražila — in slednjič — posloviti se mora od svojega brata, ljubljénčka svojega srca. Z njim je cdhajal iz Boštjanove hiše smeh in tudi solnce. Tiho, celo nežno je slednjič nagovorila Toneta, ki je ves sključen ždel poleg nje:

»Se ti bo tožilo po domu, Tone?«

Saj se mu je žel! Ko so dospeli na vrh klanca, se je zavedel, da je od tu še zadnjikrat videti Loko. In ves je vzdrhtel. Zdaj je tujina tu. Mina je dobro vedela, kaj se paraja v njem. A ni ga milovala, dejala mu je: »Fantje morajo ven — v svet! Ne gre drugače. Kdor zmeraj pri materi čepi, propade. Le na Lojzeta pomisli! Kako bi bilo zanj dobro, če bi bil pravočasno prišel iz hiše. V tujini piha drugačen veter ko doma za pečjo! Zato pa človek tudi kaj doseže in je kaj prida iz njega. Nisi teh misli, Tone?«

Tone se je spet nalepotičil z izbranimi izrazi, ki jih je tako rad uporabljal. Dejal je:

»Na vso moč se bom potrudil.«

Mina se je merala navzlic vsemu nasmehniti.

da se mu kar blede. Pa mačka mu ne da miru!

Ko sedi naslednji dan v postelji, se kar grabi za glavo. Okoli in okoli njega skačejo miši. Njegova mačka pa ujame samo dve in se masti z njima.

»Zakaj ne ujameš več miši?« vpraša starec, ki se truden otepa nadležnih živali, ki skačejo vanj in ga grizejo.

Mačka spregovori. Skopuh ne verjame, da mačka govori, vendar jo prav dobro sliši:

»Samo dve in nič več! Dve za obed, dve za večerjo in zjutraj tudi dve! Gospodarja moram slušati!«

Starec se skrjuje pod odejo. Miši skačejo po njem. Poti se, vzdihuje in čaka, da bi jih mačka prepodila.

Naposled se onesvesti.

Ko se vzdrami, ni miši nikjer. Oddahne se. Zazli se mu, da se mu je vse skupaj pač samo bledelo. Čuti se krepkejšega. K omarji leze po šilce žganjice, da se nekoli-

ko okrepi. Kos plesnivega kruha in zaprašeno steklenico privleče na dan. Globoko golene iz steklenke in hoče jesti trdi kruh, pa ga ne more. Nazaj ga položi in se vrne v posteljo.

Ponoči slabo spi. Zjutraj se mu bolezen poslabša.

Spet vidi same miši. Od vseh strani se zgrinjajo. Mačka pa stoji med njim in se masti z dvema drobnima miškama.

»Muca! Moja dobra muca! Pomagaj mi!« prosi skopuh in otepa okoli sebe. Muca se ne meni za nje. Samo dve miški povzije in se vleže.

Miši se pa zgrinjajo od vseh strani. Vedno več jih je. Skopuh čuti, da ga napadajo, da lezejo po njem, da ga grizejo. Drobne ostre robe čuti in divje kriči ter maha okoli sebe.

Miši pa ne odnehajo. Vedno bolj ga zbadajo in grizejo.

Obupan si prične ruvati lasce.

Ko si za trenutek oddahne, se mu posveti v glavi:

»Hišo zažgem! Naj pogine vsa ta svojat in še mačka, ki ne zna slušati svojega gospodarja!«

Odpre omaro. Polno papirja je v nji. Sama dolžna pisma. Starec ne misli na to, že prižge biglico in jo vtakne med papir, ki se takoj vneme.

Tilen se ne spomni, da lahko zgori tudi sam. Kakor otrok se smeje, ko švigane plameni kvišku. Miši prično bežati, dobro jih vidi, vendar še vedno čuti njih grize. Mačka se požene k njemu na posteljo in žalostno mijavka.

Tilen se samo smeje.

Tedaj prične goreti pohištvo. Kmalu se vneme lesen strop. Vsa hiša je v plamenu.

Ko prihite sosedje, je že vse v ognju. Dva pogumnejša skočila skozi vrata in prineseta iz hiše mrtvega starca. Zadušil se je. V naročju drži svojo sivo mačko, ki je samo onesveščena in takoj plane kvišku ter zbeži v noč.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Držjavni naslov
GOSPODARSKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2657, 2470, 2979

Vioge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, N. v. S. Kras, Šibenik, Maribor, Koper, Celje, Sv. Gor., Dvarka, S. p. B.

Kapital in rezerv. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu

»Ah, Tone, le smejati se nikar ne pozabi! Več, kaj bi me najbolj jezilo? Če me ne bi nikoli več ujezil!«

Pomislil je in dejal: »Mina, nikoli več te ne bom ujezil! Kvečjemu še o počitnicah!«

Ta pridrček je Mino razveselil in spet se je natanko nasmehnila. Tega ne bo strlo, kot je strlo Bernarda! Tudi nje ne sme streti in mater mora čuvati, ki pač ne bo mogla preboleli izgube. Spet je povzela:

»Tone, jekaj se pa že lahko! A le zvečer v postelji, dokler ne zaspiš! Jokal se boš na vsak način. Da bi me bil ti le videl, kako sem se na večere jokala, ko sem kot majhno dekletce prišla v samostan! Pa se že poleže, Tone, če človek ni preveč bojazljiv. In jaz nisem bila šleva, ti si pa še manj, Tone! Ti si dosti bolj pogumen ko jaz.«

»Izključeno!« je dejal Tone in zajokal na ves glas. Mina ga je pustila, da se je izjokal.

»In še to, utegne se zgoditi, da te bodo prezirali součenci zaradi nesreče, ki smo jo doživeli z Lojzotom.«

»Al' jih bom po gobcu!« je vzkliknil Tone, »tako kot sem Vogelnika.«

»Le nikar, Tone, dobil bi le slabši red v vedenju. Napravi kaj drugega! Tudi ti bodi visok. Pa prekósi jih, ne le v šoli, marveč tudi na igrišču. Nato se ti bodo sami od sebe pridružili.«

»Dva metra pet centimetrov visoko preskočim drog,« je odvrnil Tone. »Pa naj se kdo kosa z menoj! Vse solze so mu usehnile.«

Zupnik je v šoli vse dobro pripravil. Mini ni bilo treba ravnateljcu zalagati mučne preteklosti. Ravnatelj ji je le dejal, da bo moral Tone imeti posebne ure, da bo došel druga, ker se je šola že o veliki noči začela. Nato je moral Tone prestat majhen izpit, ki se je dobro obnesel, in bil je sprejet v realno. Ravna-

telj je dal Mini razne naslove gospodinj in Mina je kmalu našla pripravno stanovanje za Toneta pri neki omikani stari gospé, ki je imela še dvoje drugih dijakov pri sebi. Ko ji je Mina vse potrebno razložila, ji je gospa obljubila, da bo ko mati pazila na fanta in ne bo nikoli pustila, da bi se mu zaradi brata godila krivica.

Mina je kupila Tonetu novo obleko, nove čevlje in še nekaj perila. Kupila mu je še pismenega papirja in deset znamk, da bo mogel pisati domov, mu podarila nekaj denarja in mu še kupila veliko pomarančo.

Ko je bil Tone že štiri tedne v mestu, je bilo v nekem njegovem pismu takole napisano:

»Kovač št. III sem v odmoru na dvorišču že naklestil. Bila je velika preiskava. Dejal mi je, da sem 'paglavec'. Pa je Kovač št. III bil tri ure zaprt, mene pa so oprostili. — Ljuba Mina, denarja ni več. Za klobase je šel, ker sem večkrat lačen. Krlhje imam pa še. Ponoči, ko drugi spijo, jih včasih vzamem iz omarice in jih duham.«

25.

Ali ni časih sredi najsilnejše vihre nekaj hipov tišine? In ko je človeku najhujše, kaj se ne bliža časih tudi že tolažba?

Ko se je Mina tedaj po svoji drugi vožnji v mesto vrnila domov, je vsa obupana sedela v veliki sobi. Neznanska praznosta je bila v njej. Trije bratje so spadali v to sobo, trije Poštjanovi sinovi. Ni jih bilo. Eden je sedel v mestu za tujo mizo, eden je bil v ječi, eden je počival v zrobu.

Mina, v tej hiši ni blagoslova, odkar jo vladaš ti! In zdaj je prišlo še najhujše, kar more napasti človeka: prišel je dvojn nad samim seboj, nemir vesti! Prevelika tenkočutnost vesti pa zamori blagor telesa in duše, je huja ko rak.

Kaj je čebelni med. Čebelni med je po čebelah nabrani in predelani sladki sok, ki ga nudi rastlinstvo vlasti v cvetovih. Po čebelah nabrani sladki sok se imenuje nektar in ni še med. Čebele med zgostijo in predelajo v panju. Zreli med je gostotek, čim gostejši je, tem boljši je.

Najstarejša goska cerkev v Nemčiji. To je opatijska cerkev cistercijskega samostana v Marienstatu, ki je bila ob svoji 700 letnici povzignjena v baziliko. Sedaj je dala pruska država to cerkev popolnoma popraviti. Podstrežje cerkve se je namreč začelo ugrzeti in zato so morali začeti misliti na popravilo. Ugredati se je začelo tudi nekaj stebrov, ena stena pa se je začela nagibati. Zaradi nove sestave strehe so pa morali napraviti tudi nov stolp. Stroški za popravilo te cerkve so znašali okoli 100.000 zlatih mark (1 zlata marka 13 Din).

Varna slatkinja. »Ab, Marička, mislila sem, da že davno spite, pa vidim, da litate v postelji. In kar dve sveči vam go rita.« — »Milostiva, sveče je samo ena, prerzela sem jo že pol.«

DROBNO BLAGO:

Krema v škatljah . . .	Din 6—
" v steklenicah . . .	6—
" v tubah	5—
Žlice za čevije	3—
Kopita ženska, moška . . .	19—

Čuvajte svoje noge!

NOGAVICE:

Moške iz sukanca . . .	Din 9—
" svilene	15—
" svilene	25—
Ženske flor	Din 15— in 25—
" svilene	35— in 49—

169

Vrsta 3633-18

Črni čevlji iz boksa. Široka oblika in nizka usnjata peta z gumijem napravi te čevlje pose no udobne.

169

Vrsta 4643-20

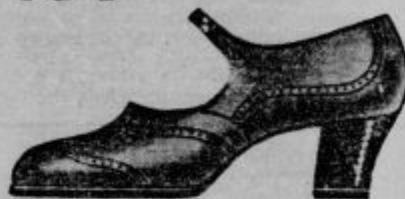
Za izprehaj in vsakdanjo nošo obuvajte te čevlje iz teletjega boksa. Priredili smo jih z nizko peto in gumijem.

Pelagoma nastaja hladno in deževno vreme. Ako ste slabo obuti, zelo lahko obolite. Dobro obuta noga je najzanesljiveše sredstvo, da se obvarujete revmatizma in orebline. Zato posrv tite veliko pozornost svojim nogam. Nele, da si s tem ohlajate zdrave, največ posrali bodeste tudi mnogo bolj zadovoljni in boste imeli mnogo več veselja za delo ako boste dobro obuti.

Pripravili smo Vam bogato izbiro praktične in udobne obutve za vsakda je noo in za štrapar. Ze'lo Vam bo kor stila po vsakem hladnem in slab m vremenu, za izprehod in za izlete kakor tudi za vsak sport. Obrnite se na naše prodajne. Preizkusite tam neobvezno ono obutev, ki Vam je potrebna.

Rata

169

Vrsta 2945-11

Te smo priredili za gospodnje. Praktični, udoben in trpežen čevlji iz črnega boksa

199

Vrsta 4625-08

Elegantni in udobni športni čevlji. Naredili smo jih iz temn rjavega boksa z nizko peto. Neobno so potrebni ženskam, ki nosijo športno obutev.

169

Vrsta 0167-00

Bakanče iz močnega usnja z gumijevim podplatom in peto. Zelo trpežna in praktična obutev za vsakdanje delo

Ure, zlatino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri (vredki)

H. SUTTNER Ljubiana 1

Preznanova ulica št. 4
Kazipobilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije
Lastna protokotlizirana lovarna ur v Sveci.
Ure v useh cenah od Din 44 — naprej.
St. 120 Kov.nasta anker ura Din 44 —, s sekundnim kazalcom Din 78 —

St. 121. Ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcom Din 94 —. St. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, z radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Hranilnica in posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavzeto

» KAMNIKU

Šteina št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Spreevna hranilna vloga in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daže posojila na vknjižbo in proti poroštvo. Otvarja tekoče račune itd.

Izjava! Podpisana izjavljam, da ni res, kar sem govorila o bolezni Grabek Antona, posestnika iz Otavca št. 7, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnjih sodnih postopkov. Otavec, 8. sept. 1931. Kati Štukelj, Otavec št. 12.

† Občina Lete javlja pre alostno vest, da je dne 9. septembra nenadoma preminul državni član občinskega odbora in dolgoletni predsednik kra. šol. odbora itd. gospod

MLAKAR FRANC

posestnik v Pevčiči Rev. 1.

Pokojnika smo položili k večnemu počitku na farno pokopališče v Letah. Naj počiva v miru!

Lete dne 12. septembra 1931.

BRINE

prvovrstno blago, dobite zopet pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Duznjaka cesta št. 67 (nasproti mitnice).

»Nagobčnik bi rad,« je dejal Frian, ko je stopil v prodajni lokal.

»Ali bo ta-le pravi?« je vprašal prodajalec.

»Ne, ta se mi zdi preveč tesen.«

»Mislim da ne bo; prav takega sem večeraj prodal neki ženski.«

»Že mogoče za žensko, a jaz rabim nagobčnik za psa.«

»Ali je vaš mož že kaj ukrenil zoper svojo gluhost?« — »Še nič. Pravi, da prej ne, dokler se ne bodo otroci popolnoma naučili igranja na glasovir.«

SUHE GOBE

kupujem po najnižjih cenah | | Trdika
J KUSLA - Kranj

»Vaš avtomobil pa strašno ropota. Ali vedno tako?«

»Ne, samo kadar vozi.«

Preselitev!

Pisarna

FRANCOSKE LINIJE (FRENCH LINE)

zastopnik

Ivan Kraker
Ljubljana

se preseli dne
1. oktobra t. l.

iz Kolodvorske ulice 35 na

Masarykovo cesto 14.

nasproti izhoda glavnega kolodvora.

